

Силабус курсу Геоекологія

Освітній ступінь – магістр
Галузь знань: 10 Природничі науки
Спеціальність: 101 Екологія
Освітньо-професійна програма «Екологія»
Кількість кредитів – 3
Рік підготовки, семестр – 1 рік, I семестр
Компонент освітньої програми:
Дні занять: середа, 14.20-15.40, ауд. 152
Консультації: четвер 14.05, ауд. 152

Мова викладання: українська

Керівник курсу

д. геог.н., проф. Сивий Мирослав Якович

Контактна інформація syvyjm@ukr.net; 0352-43-61-54

Опис дисципліни

- **Мета курсу:** ознайомити студентів з проблематикою сучасної геоекології, історією її розвитку, методологією, положенням в системі наук, з геоекологічними проблемами природокористування, формування екологічних знань, усвідомлення їх важливості, актуальності й універсальності, здатність застосовувати екологічні знання і набуті уміння в оцінках людської діяльності.
- **Головні завдання курсу:**
  - надання студентам системних відомостей про теоретичні основи сучасної екології та геоекології;
  - ознайомлення та закріплення у студентів знань про географічну оболонку та геоекосистеми;
  - надання студентам відомостей про проблеми та основи раціонального природокористування;
  - формування вмінь використовувати набуті знання при вивченні особливостей та закономірностей провідних географічних і геоекологічних явищ та процесів.

Навчальний контент

	Темі	Результати навчання
	Модуль 1.	
1	ТЕМА 1. Геоекологія, біоекологія, екологія.	Знати особливості історії розвитку геоекології, її об'єкт, предмет, завдання. Уміти аналізувати роль геоекології в сучасних екологічних дослідженнях.
2	ТЕМА 2. Геоекологічний характер глобальних проблем людства.	Знати основні види сучасних геоекологічних проблем, особливості їх вивчення у різних галузях географії. Уміти аналізувати геоекологічні проблеми та виявляти шляхи їх вирішення.
3	ТЕМА 3. Історія взаємодії суспільства та природи.	Знати основні закономірності взаємодії суспільства та природи. Уміти аналізувати особливості взаємодії на різних етапах та в різних умовах.
4	ТЕМА 4. Природокористування. Становлення концепції сталого розвитку в Україні.	Знати основні види природокористування та їх географічні наслідки. Уміти давати аналіз проблем та особливостей планування природокористування Знати особливості переходу до умов ноосфери.

		Уміти аналізувати та застосовувати концепцію сталого розвитку геоecологічних дослідженнях.
5	Тема 5. Глобальні проблеми людства. Екологічна криза в системі глобальних проблем.	Знати особливості і причини сучасних глобальних проблем людства. Уміти аналізувати географічні аспекти глобальних проблем. Знати основні ознаки і характеристики глобальної екологічної кризи. Уміти аналізувати особливості проявів екологічної кризи на різних континентах і в регіонах.
	МОДУЛЬ 2.	
6	ТЕМА 6. Історія взаємодії суспільства і природи на території України.	Знати основні факти та закономірності взаємодії суспільства і природи на території України. Уміти аналізувати історичні зміни екологічних проблем на території України.
7	ТЕМА 7. Сучасні геоecологічні проблеми України	Знати причини і прояви основних екологічних проблем України. Уміти розкривати сутність екологічних проблем та їх регіональні особливості.
8	Тема 8. Геоecологія Карпато – Подільського регіону України.	Знати причини і прояви основних екологічних проблем Карпато – Подільського регіону України. Уміти розкривати сутність екологічних проблем та їх регіональні особливості.
9	ТЕМА 9. Гідроекологія як складова геоecології. Гідро екологія вод суходолу	Знати особливості гідроекологічних проблем. Уміти давати аналіз проблем використання водних ресурсів. Знати роль природних вод у географічній оболонці та у взаємодії суспільства та природи. Уміти розкривати роль природних вод в геоecологічних процесах.

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ЗК 1.	Діяти на засадах розуміння цивілізаційних гуманітарних ці глобалізаційних процесів, національного розвитку
ЗК 6.	Уміння розробляти проекти та управляти ними
ФК 2.	Використовувати традиційні та інноваційні методи конструктивно-географічних досліджень; способи набуття, обробки, передачі, збереження первинних географічних даних; принципи обробки географічних даних та отримання корисної інформації та нових знань.
ФК 9.	Здатність володіти прийомами та способами ГІС-аналізу, математико-картографічного моделювання та розкладання геозображень на складові з перетворенням і без перетворення картографічного зображення. Розуміння системи організації моніторингових спостережень та використання їх результатів для картографічного моделювання стану та розвитку об'єктів реальної дійсності, формування дослідницького блоку національної

	інфраструктури геопросторових даних.
ПРН 4	Ініціювати, організувати та проводити комплексні дослідження в галузі науково-дослідницької та інноваційної діяльності, які приводять до отримання нових знань
ПРН 5	Обґрунтовувати необхідність і обсяги експериментальних досліджень; працювати на сучасному обладнанні, обробляти результати експериментів; аналізувати, систематизувати та узагальнювати результати проведених експериментів і досліджень; робити висновки на основі одержаних досліджень
ПРН 16	Вміти приймати рішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та методів прогнозування.

Літературні джерела

1. Адаменко О.М., Приходько М.М. Регіональна екологія і природні ресурси: Підручник. – Івано – Франківськ, 2000. – 278 с.
2. Барановський В.А. Екологічна географія і екологічна картографія. –К.:Фітосоціоцентр, 2001. – 252 с. – Бібліограф.: с. 196 – 215.Парал. тит. арк.англ.
3. Геоекологія України. – К.: Манускрипт, 1993. – 117 с.
4. Гродзинський Д.М. Основи ландшафтної екології: Підручник. – К.: Либідь, 1993. –224 с.
5. Реймерс Н.Ф. Охрана природы и окружающей среды. Словарь-справочник. – М.: Просвещение, 1992. – 320 с.
6. Сафранов Т.А. Екологічні основи природокористування: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – Львів: „Новий Світ-2000”, 2003. – 248 с.
7. Топчиев А.Г. Геоэкология : географические основы природопользвания. – Одеса: Astroprint, 1996. – 392 с.
8. Україна: географічні проблеми сталого розвитку.Зб. наук. праць. В 4-х т. – К.: ВГЛ Обрії, 2004. – Т. I. – 328с.
9. Адаменко О.М., Адаменко Я. О., Булмасов В.О. та ін. Природничі основи екологічного моніторингу Карпатського регіону. К.: Манускрипт, 1996.- 208 с.
10. Антропогенні географія й ландшафтознавство в ХХ і ХХІ століттях. - Вінниця: Гіпаніс, 2003.- 235 с.
- 11.Армад А.Д. Самоорганизация и саморегулирование географических систем. – М.: Наука, 1988. – 259 с.
12. Волошин І.М. Ландшафто- екологічні основи моніторингу. – Львів: Ліга-Прес, 1998. – 356 с.
13. Геоекологічні проблеми Івано-Франківщини та Карпатського регіону,Івано-Франківськ, „Екор”, 1998, 238 с.
- 14.Геоэкологические основы архитектурно- исторических памятников и рекреационных объектов. – М.: Наука, 1991. – 157 с.
- 15.Геоэкологические основы территориального проектирования и планирования. – М.: Наука, 1989. – 144 с.
16. Денисик Г.І. Лісополе України. – Вінниця: Тезис, 2001. – 283 с.
17. Руденко Л.Г., Горленко І.А., Олещенко В.І. Украина на пути к устойчивому развитию (геоекологические аспекты). – К.: Институт географии НАН Украины, 2000. – 29 с.
18. Тищенко П.Г., Олійник Я.Б., Стецюк В.В.: Київ як екологічна система: природа- людини- виробництво-екологія – К.: Центр екологічної освіти та інформації, 2001. – 316 с.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба,

працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модуль 1 (теми 1-5) усне опитування, тести, завдання	30
Модуль 2 (теми 6-9) усне опитування, тести, завдання	30
Ессе (теми 1-11)	10
Підсумковий контроль (теми 1-9) – тести, завдання	30

До Силабусу також готуються матеріали навчально-методичного комплексу:

- 1) Навчальний контент (розширений план лекцій)
- 2) Тематика та зміст практичних робіт
- 3) Завдання для підсумкового контролю (залікові питання)
- 4) Електронне навчання в системі MODLE